

Mijn oma

Over het boek

Auteur: Jan De Kinder

Illustrator: Jan De Kinder

Uitgeverij: De Eenhoorn

Over de maker

Jan De Kinder schrijft, tekent en soms staat hij op een podium. Hij woont in Tienen met vier vrouwen en een kater. Hij illustreert boeken van andere auteurs maar daarnaast zijn er heel wat boeken die hij zelf schreef en illustreerde. Zijn werk werd al vertaald in zestien talen. Zijn lievelingskleur? Rood, in alle mogelijke schakeringen. In zijn tekeningen gaat Jan De Kinder op zoek naar directe vertelkracht, humor, sfeerschepping en het weergeven van emoties. Naast tekenen en schrijven heeft Jan een passie voor joggen, muziek, film en theater, maar ook voor eenwieleren, circus, improvisatie, straattheater. Bovendien is hij een gepassioneerd verteller.

Bronnen: www.jandekinder.be, <https://www.pluizer.be/interview/jan-de-kinder>

Korte inhoud

Omdat opa oma mist, brengt zijn kleinkind hem een bezoekje. Samen varen ze met de boot de haven uit en praten over alles. Op de boot leert opa skateboarden. Dat vindt hij heel spannend. Maar hij mist oma nog steeds. Samen zoeken ze oma, in de lucht. En dan blijkt ze gewoon te komen aanvliegen!

1. VOOR HET LEZEN

Bekijken van de cover – sfeerschepping

Bekijk met de juryleden de voorkant van het boek. Laat hen de titel lezen en beschrijven wat ze op de voorkant zien. Mogelijke vragen hierbij zijn:

- Waarover zou het boek gaan? (Laat de kinderen hier vrij vertellen. Deze vraag is belangrijk omdat dit boek gaat over verwachtingen en over dingen die we vooraf al invullen zonder de hele context te kennen.)
- Wie zie je op de voorkant? (een opa en zijn kleinkind)
- Waar zouden ze zijn? (aan zee – meeuwen, blauw van de zee en de lucht...)
- Waar zouden ze naar kijken? (alle antwoorden zijn goed)
- Welke kleuren gebruikt de illustrator? (voornamelijk tinten van rood en blauw, ook een beetje zwart, wit en een piepklein beetje geel)
- Wat vind je van het kleurgebruik van de titel en de tekeningen?

Las je met de juryleden “De grote onderbroekenroof” of “Zepie” al? Neem die boeken er dan bij. Laat de juryleden de covers vergelijken. (kleurgebruik bij beide boeken voornamelijk blauw en rood; deze kleuren komen op beide covers in verschillende tinten voor; de titel is in dezelfde kleur als de illustraties; de tekenstijl van beide boeken is wel heel verschillend, namelijk iets meer waarheidsgetrouw versus veel fantasie; gebruik van verf en kleurpotloden)

2. TIJDENS HET LEZEN

- Lees het boek voor aan de juryleden. De illustraties in dit boek zijn even belangrijk als de tekst. Zorg er daarom voor dat de kinderen de tekeningen kunnen zien terwijl je het verhaal voorleest. Sommige zinnen staan in het rood. Daarop kan je meer nadruk leggen. Als je een klein groepje hebt, kan je er ook voor kiezen om de stukken rode tekst samen met de hele groep te lezen. Als niet ieder groepslid dit al kan, is dat niet erg. De anderen trekken hen wel mee.
 - Je leest tot en met de zinnen “Waar is oma nu? Opa schudt zijn hoofd. Wat denk je?” Dan draai je de bladzijde om en laat het volledig stil. Je draait een nieuwe bladzijde om en laat het weer stil. Zo hou je de spanning erin en laat je de juryleden nadenken. Bij de tweede grote prent zonder tekst (de prent waar opa en zijn kleinkind naar boven tegen de duin op kijken) stel je na even stilte de volgende vragen:
 - Wat denk je? Waar zou oma zijn? (Laat de kinderen hun ideeën geven en op elkaar inspelen. Alle mogelijkheden zijn goed.)
 - Waarom denk je dat? (De kinderen beargumenteren hun idee. Het is heel waarschijnlijk dat de kinderen denken dat oma is overleden omdat opa verdrietig is omdat hij oma mist, omdat ze samen naar boven kijken...)
 - Ga verder met het verhaal. Op de volgende bladzijde zie je oma in de lucht hangen en vliegt er net een vliegtuig weg.
 - Wat zie je op deze prent? (Laat de juryleden vertellen wat ze zien en hoe ze dit interpreteren.)
 - Ga verder met het verhaal. Op de volgende bladzijden wordt duidelijk dat oma een heel avontuurlijke vrouw is en met een parachute naar beneden sprong.
-

3. NA HET LEZEN

3.1. Verhaal

- Wat vind je van het verhaal?
- Wat vind je van het einde?
- Had je dit einde verwacht?
- Vertel eens, waarom laat de schrijver het boek zo beginnen en zo eindigen? Wat zou hij hiermee willen zeggen? (De maker zet ons op het verkeerde been. Omdat wij een triestige opa zien en omdat we opa en zijn kleinkind naar boven zien kijken, denken we dat oma dood is. Toch blijkt dit niet zo te zijn. De schrijver wil hiermee aantonen dat we als lezer vaak al een invulling geven aan een boek en denken dat iets op een bepaalde manier zal verlopen, maar dat dit soms toch ook anders kan zijn.)
- Vertel eens. Wie maakte het al eens eerder mee dat een boek helemaal anders afliep dan dat je verwachtte? Welk verhaal was dat? Wat gebeurde er toen?
- Wie maakte dit al eens in het echt mee? Dit is geen gemakkelijke vraag. Misschien is het aangewezen om een aantal (uiteenlopende) voorbeelden te geven zodat de kinderen weten wat je bedoelt en toch niet allemaal jouw verhaal kopiëren. Mogelijkheden kunnen zijn: Er kwam een nieuwe jongen in de klas, hij was erg stoer gekleed waardoor je een beetje bang van hem was. Na een poosje merkte je dat hij heel lief is en jullie heel goed samen in de bouwhoek kunnen spelen. Of: er komt een nieuwe meester in de klas. Hij is groot en heeft een heel luide stem. Je denkt meteen dat hij heel streng is en vlug boos zal worden. Als je de nieuwe meester beter leert kennen, merk je dat hij eigenlijk heel lief is.
Je kan de kinderen vertellen dat dit met een heel moeilijk woord ‘vooroordeel’ heet. Je vormt al een oordeel, je zegt al wat je van iets of iemand vindt zonder dat je die persoon echt kent.
- Vinden jullie nog een vooroordeel in dit boek? (Dit is een heel moeilijke vraag voor kinderen van groep 2, maar misschien kwam het eerder al aan bod. Indien niet, stel je best even een bijvraag.)
- Is het kleinkind een jongen of een meisje? Wie denkt dat het een jongen is? Wie denkt dat het een meisje is? Wat maakt dat je dit denkt? Heeft de schrijver dit ergens geschreven? Eventueel ga je met de kinderen terug in het boek kijken. Leg de kinderen uit dat dit ook een vooroordeel is. We weten het niet, hebben het zelf bedacht en voor waar aangenomen.

3.2. Illustraties

- Bekijk met de juryleden opnieuw de cover en vervolgens de illustraties in het boek.
 - Welke kleuren gebruikt de maker hier?
 - Komen deze kleuren terug in het boek?
 - Wat vind jij hiervan?
 - Passen de kleuren volgens jou bij het boek? Waarom wel of niet?
 - Stel dat ik dit verhaal had voorgelezen zonder de prenten te laten zien. Had je dan het hele verhaal begrepen? Waarom wel of niet?
- Toon de kinderen de pagina waarop je oma ziet die aan het waterskiën is.
 - Laat de kinderen benoemen wat ze allemaal op deze prent zien. Hou hier pas mee op als jullie echt niets nieuws meer vinden.
 - Heeft de maker alle details getekend of niet? Waaraan zie je dit? Wat vind je hiervan?
 - Welke technieken zou de maker hebben gebruikt? (kleurpotloden, afdrukken, waterverf...)

3.3. Evaluatie

- Stel dat jij in een bibliotheek werkt. Een opa en zijn kleinkind komen naar je toe. Ze zijn op zoek naar een boek over grootouders en kleinkinderen. Zou jij hun dit boek aanraden? Waarom wel of niet?

3.4. Creatieve opdracht: van voorkant naar achterkant

MATERIAAL

-
- waterverf
 - kleurpotloden
-
- stevig A3-papiervel per kind
-

De juryleden ontwerpen een nieuwe achterkant voor het boek. Op de cover heeft de maker van het boek niet veel over de inhoud prijsgegeven. Integendeel, hij zette de lezers misschien wel een beetje op het verkeerde been. De juryleden ontwerpen nu een achterkant. Hierin geven ze wel veel prijs over het boek. Er hoeft geen korte inhoud op te staan, enkel de illustratie. Vragen die je kan stellen voordat de kinderen starten met tekenen:

- Wie staat er op de achterkant? Staan opa, oma en het kleinkind op de achterkant? Hoe geef je ze weer?
- Welke kleuren ga je gebruiken? Welke technieken?
- Hoe ga je ervoor zorgen dat je blad mooi is gevuld en alles in verhouding is?

4. VERDER LEZEN

- Oma Vogeltje / Benji Davies (Luitingh-Sijthoff, 2018)
- Voor de liefste opa van de wereld / Voor de liefste oma van de wereld / Bette Westera en Martijn van der Linden (ill.) (Lannoo, 2021)
- Geheim agent oma / Manon Sikkels en Katrien Holland (ill.) (Luitingh-Sijthoff, 2018)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.